



Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnia huius Aeu*s*
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

LIX. An Paupertas voluntaria & obedientia rectè voweantur Deo?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

Voti soluendi Morale est; ideo non antiquatum.

A D II. Obstringit in rebus præceptis; non in arbitrariis quæ sunt Consilii Euangeici. Ita patri se obstringere filius potest in rebus sui iuris.

A D III. Si Christus libera vitæ genera esse voluit, cur multi se matrimonio vinculant? Dein; Negat Marryr quicquam esse adiaphorum & liberum, sed præcepta omnia. Libertas autem Euangelica est à peccato non à lege. Rom. 6. Liberati à peccato, servi facti estu iustitiae.

A D IV. Non pugnat gratitudo serui, facientis sibi necessarium, cum benignitate Dei relinquenter quid liberum.

Q VÆST I O L V I I I .

*An promissio baptismalis sit
Votum?*

LUTHERVS & CALVINVS consentiunt in istia. 1. Vota ad Dei cultum fieri solum posse de rebus præceptis. Ideoq; commune votum esse, factam in Baptismo promissionem. 2. Posse vouri ad negotia vita expeditius peragenda, vitandaque peccata. 3. Vota monastica esse impia ac soluedi: quod sunt opinione cultus diuini, & de rebus non præceptis.

S V A D E N T de voto Baptismi. 1. Quia Christiani grauius peccant, & puniuntur, legem non servant, quam infideles: igitur obligationem habent, quam non habent. 2. Augustinus in Psal. 75. *Quid debemus vovere?* Credere, sperare, bene vivere secundum communem modum. &c.

A V T O R. Promissio in Baptismo non est propriè votum. 1. Quia vota esse voluntaria debent: Deut. 23. *Si nolueris polliceri, absque peccato eris.* Si vo-

ueris; non tardabis reddere: At promissio baptismalis est necessaria: cùm ad eum obligemur omnes. 2. Quia alia vota, quæ pro infantibus edant parentes, non sunt rata si adulti nolint: at in Baptismo facta pro iis promissio sic eos obligat, vt cogi possint inuiti, ceu mēbra Ecclesiæ. 3. Si promissio baptismalis esset votum, peccata Christianorum essent duplicita, vt contra Legem, & contra votum; essentque sacrilegia, nec minus peccarent, quam religiosi.

D I C O A D I. Grauius peccant Christiani ob ingratitudinem; non ob aliam obligationem.

A D II. Augustinus ibi votum accipit largo modo, quo votum propriè dictum, & etiam omnem promissionem comprehendit.

Q VÆST I O L I X .

An Paupertas voluntaria, & Obedientia rectè vaneantur Deo?

LUTHERO-CALVINISTÆ negant. **S V A D E N T** Brentius in Confessione Wittenbergica cap. de votis: Vouens paupertatem, 1. Si sit pauper, nil habet quod vovere possit; Ut si in morbo quis voveret se agrotaturum. 2. Si diues; aut voveret daturum se in commune; & hoc est fogere paupertatem: 3. Aut daturum omnia pauperibus spe meriti; & hoc est contra fidem; quia Christus omnia nobis meruit.

A V T O R. 1. Voluntatæ paupertatis Votum sanctum est: 1. Evangelio teste: Vide in Antichristo p. 2. q. 26. 2. Quia, Act. 4. Credentium cor unum & anima una: Nec quisquam eorum, qua possit debat, aliquid suum esse dicebat: sed erant illis omnia communia. Idque ex voto facto, Eccl. 3. teste

teste S. Augustino serm. I. de communione Clericorum: Sicque se fecisse: Et queritur non sic obseruasse votum Sacerdotem, qui Deo societatem prof. susserat, ut hanc teneret, nihil haberet, testamentum non faceret: fecit autem testamentum, & Ecclesiam scripsit heredem. *O fructus natus non de arbore, quam plantauit Dominus!*

3. Ananias, Actorum. 5. & Saphira uxore eius contra vitam communis professionem, sibi clam reseruarunt quid proprium; & morte iubitanea conciderunt. Petrus Martyrait: Non video hic Votum. At circumstantiae id ostendunt. 1. Fraudauit de pretio agri, conscientia uxore sua: Ergo rem ante obligatatem debitam: alioquin non fraudare potuisset. 2. Rem non praeceperant voverant: quia, Nonne manens tibi manebat, & venum datum in tua erat potestate? 3. Deo rem denouerat; ideo sacrilegium luebat: Unde Cur tentauit Satan ascor tuum, mentiri te Spiritui Sancto. & fraudare de pretio agri? Istud est fallere fidem, voto datam Spiritui Sancto. Ita S. Patres apud Bellarm. l. 2. c. 20.

DICO AD I. Etiam pauperes ab opibus, reclive voverent; dant enim, quod acquirere potuerint. Augustinus epist. 39. Neque mihi minus imputabitur, quia diuines non fui. Nam nec Apostoli, qui primi hoc fecerunt, diuitias fuerunt. Sed totum mundum dimisit, qui & quod habet, & quod oportet habere, dimisit.

AD II. Ideo dixit Dominus, Matt. 5. Beati pauperes; non, beati ægroti. Ideo, omnia in commune ponere, & paupertatem amare, & amplecti, ceu credentium primi, Act. 4.

AD III. Id contra fidem esset, quod Christus sua sit adolescenti; daps peribua?

II LUTHERO-CALVINISTAE obedientiam deuotam Deo aspernantur, ut stultam utique impiam excruciantur.

SVADENT. 1. Quia, LUTHERVS libro de Votis Monachis, Cum o. ed re omnibus nos Scriptura iubeat Phil. 2 Superioris iniucem arbitrantur. 1. Pet. 2. Subiecti estote omnium creaturæ propter Dominum omnino contra Secundum fieri vni in manus profilio obedientia. q. aliud dicat: Deinde, vobis tibi nolle mali unum Euangelium tuum omnibus subiecti sed tantum vni maiori. 2. Petrus M. cap. in 1. Col. 7. Preco emulsi sua, nomine fieri seruus hominum, secundum voto obedientie.

CALVINI his consilicunt. Vide supra questione 54.

AUTOR. Grata Deo, meritaria Christiano professio est Obedientia. 1. Quia, Irenem. 35. Filii Ionadab laudantur, quod in re non præcepta, aiunt Rabani hic, firmauerunt præceptum patris sui: populus autem iste non obediuit mibi. Neque in hac re; non bibendo vinum, non ferendo agros, non habitando in domib, sed tentoriis, tenebantur vi Legis diuinæ patere patri. Et manerunt tanquam præceptu, etiam defuncto patre. Viuum exemplar futuræ Religionis professio, ceu peregrinatium super terram. 2. Sic Euangelium docet obediire. Vide meum Antchristum p. r. 2. quast. 26. Proinde ait Augustinus in Psal. 75. Nemo positus in Monast. nisi frater dicat: Recedo; Neque enim soli, qui hic sunt, perueniuntur sunt in celum: & illi, qui ibi non sunt, ad Deum non pertinent. Respondetur ei: Sed illi non voverunt; Tu vovisti. In Ps. 99. Dum non persine aurum implere quod vovit, si d' fert oram sanctorum propositum, & reus voti non redditum.

DICO AD I. Commendatur ibi humilitas; non confusa sub omnibus omnium obedientia. Sic enim nulli cl-

li esse deberent, qui iuberent. Per omni creaturam, intelligit omnem in potestate possum, sive, ait, Regit anquam praeclent, sive Dicitur anquam ab eo missus. Neque tamen Reges sunt immunes ab obedientia Deo & Legi debita.

A D II. Vetat obedire hominibus propter homines, sed propter Deum Col. 3. In simplicitate cordis timentes Dominum. Ecce non ad oculum seruientes.

Q V A E S T I O L X.

Votum Continentiae num ritè fiat, ac teneat?

LUTHERANI iuxta & CALVINIANI, cum priscis heresiarchis, negant. Vide Genealogiam par. 2. q. 15. Sudere id nituntur pluribus; de his nos infra q. 61.

A U T O R. Sanctum est castitatis Votum. 1. Teste S. Scriptura, in professione Mariæ, Luc. 1. Virum non cognosco. In doctrina Christi Matt. 19. sunt Eu-nuchi, quise castrauerunt propter regnum cœlorum. In doctrina Apostoli, 1 Tim 5. Luxuriate, damnationem habentes; quia pri-mam fidem i ritam fecerunt. Quæ singula S. Patres ad Votum castitatis professa interpretati sunt.

2. Idem Votum assuerunt Concilia plura. Pontifices item, ac Imperatores. Patres quoque plurimi; Apud Bell. L. 2. de Mon. c. 22. 23. 24. 25. 26. 27.

3. Ratio ex Dignitate fuit, & Vtilitate. Dignius est ex Voto continere, quam uti matrimonio; teste Scriptura supra quest. 54. Ideo S. Patres vitam continentem affirmant esse perfectam; quicquid obganniat Martyr. Item utilius ac salutarius est anima, Deoque gratius, ex

voto quid operari, quam sine voto; Cum ad votum hortetur Scriptura, Pla. 75. 10. uete, & reddite: Cūm ex maiore virtute procedat opus votiuæ virtutis, quā simplicis; vnde continentia est Temperantia: at votum continentiae est, & temperantiae, & Religionis: Cūm melius sit quod ex firmata voluntate prouenit, quam variabili.

O B J E C T I O N E S L U T H E R O - C A L V I N I S T I C A E.

I. Contra Votum Deiparæ Virginis.

CALVINVS in Comment. in Luc. i. apud Marloratum, tria agit. 1. Videtur S. Virgo non minus maligne restringere Dei potestiam, quam prius Zacharias. Quod enim præter communem naturæ ordinem est, impossibile esse colligit. Sic enim ratio es naturæ: Virum non cognosco, qui credam igitur futurum quod nuntias? Nec verò magnopere laborandum est, ut Eam purgemos ob omni vicio.

2. Patres rodit Caninus ibidem. Quod autem ex hoc loco occasionem quidam suscep- runt, ut dicentes Virginem habuisse Votum perpetui Virginitatis, quod alioquin superuacanea ista fuisset responso; nimis infirmum est, imo absurdum, & ridiculum. Existimabilius Virginem passam fuisse marito se collo- cari, ut eum luderet? Fuisset profecto PER- FIDIA, grati reprobatione digna, si sanctum coniugii fædus, non sine Dei indubio, fuisset.

3. Nostro, inde argumento ducto, respondebit: Soluendum est obiectum; Quod Vergin futurum tempus respiciat, ideoq; significet. Nullam sibi fore cohabitationem cum viro. Hec vero conjectura & probabile est, & simplex; Quod res magnitudo, vel potius maiestas Virginis per-

cule-